

معنی شعر ستایش

معنی لغات شعر ای همه هستی ز تو پیدا شده:

هستی: تمام کائنات

از پی: به دنبال

بیم: ترس

کریم: بخشنده - از صفات خداوند که در قرآن آمده است.

برانی: دور کنی

مونس: همدم

تماشاخانه: جایی که در آن چیزی نمایش داده

می شود

شگفتی ها: عجایب، پدیده های عجیب

لطیف: زیبا، نرم

تماشاگه: محل تماشا و گردش

مقایسه کنیم: بسنجیم

تأمل: اندیشه، درنگ

کردار: عمل، رفتار

نگاشته: نوشته

آفرینش: خلقت، به وجود آمدن

سنگالغ: زمینی که در آن سنگ فراوان باشد

هیس: ساکت

مخملی: از جنس مخمل، مثل مخمل نرم

سر زده: بی خیر

نارون: درختی برگ ریز که در همه جا

پراکنده و از جمله درختان جنگلی نقاط معتدل

از هم گسیخت: از هم جدا شد، پاره شد

دهقان: کشاورز

تاک: درخت انگور

شاخساران: درختان انبوه و پر شاخ و برگ

گل بوته: بوته گل

باز: دوباره

سرشار: لبریز، پر

پدیده: چیز تازه

عجیب: غریب، شگفت آور

درنگ: توقف، سکون

سربه فلک کشیده: بسیار مرتفع، بلند

عالمان: دانایان

گوارا: مطبوع، دلچسب

موضوع: مطلب

شکننده: ظریف، نازک

سردر می آورد: می رویند و رشد می کنند

توصیف: وصف کردن

تالاب: جایی که در آن آب جمع شود و بماند

رفته رفته: آرام آرام

رنگ رنگ: دارای رنگ های مختلف

بستان: باغ

کوتاه: کوتاه

برگ نو: برگ تازه

کهن: قدیم، گذشته

نغمه خوان: آواز خوان
آشیان: لانه، خانه

واژگان مخالف تماشاخانه

لطیف # خشن
نو # کهنه
درنگ # عجله
کهن # جدید
بلندترین # کوتاه ترین
بخندد # بگرید، گریه کند
ساده # سخت
زیبا # زشت
سرد # گرم
پاکی # ناپاکی، پلیدی
آرام # نا آرام
نرم # زیر
شاداب # غمگین
نازک # کلفت
خواب # بیدار
کوتاه # بلند
خشک # خیس
روشنایی # تاریکی
گرما # سرما

واژگان هم خانواده

لطیف: لطف، الطاف
عجیب: عجایب، تعجب
آفرینش: آفریده، آفرید
عالم: علم، معلم
عمیق: عمق، اعماق

توصیف: وصف، موصوف

فصل: فصول

شعر "ای همه هستی ز تو پیدا شده" از کتاب مخزن الاسرار انتخاب شده است که نظامی، یکی از شاعران بزرگ کشورمان، آن را در مدح و ستایش پروردگار یگانه سروده است.

۱- خواندن کتاب های مفید

نگریستن به جهان پیرامونمان

دقت کردن به پدیده های اطرافمان و اندیشیدن در آنها

۲- شباهت ها: هم علف و هم چشمه راه خود را برای رسیدن به اهداف از میان سختی

ها و مشکلات پیدا می کنند، همچنین هر دو از آفریده های خداوند و زیبایی های

آفرینش هستند

تفاوت ها: علف موجود زنده است ولی چشمه جاندار نیست

۳- منظور از آفریده‌های ساکت خدا، آفریده‌هایی است که ما در حالت عادی به سختی متوجه

وجود آنها و نقش مهم آنها در زندگی روزمره‌مان می‌شویم. علاوه بر تاریکی شب، روشنایی روز و

شب‌نم صبحگاهی که در بخش درست و نادرست هم ذکر شده بود، نمونه های دیگری از آفریده

... های ساکت خداوند: آسمان آبی، ابرها، صدای ماهی های تالاب، عنکبوت‌ها، علف‌ها و برگ‌ها و

۱۴ از آنجایی که پدیده های جهان هستی زیبا و تماشایی هستند و این درس در رابطه با همین آفریده های الهی و جهان هستی بود بنابراین عنوان درس تماشخانه انتخاب شده است. همچنین جهان هستی باشد: عنوان انتخابی دیگر می تواند

بخوان و حفظ کن درس یک

بادِ سرد، آرام بر صحرا گذشت *** سبزه زاران، رفته رفته، زرد گشت

بادِ سرد آرام آرام در صحرا وزید و سبزه ها و چمن ها کم کم زرد شدند.

تک درخت نارون، شد رنگ رنگ *** زرد شد آن چتر شاداب و قشنگ

درخت نارون رنگارنگ شد. برگ های شاداب و قشنگ و مانند چتر درخت نارون، زرد شدند.

برگ برگ گل به رقص باد ریخت *** رشته های بیدن از هم گسیخت

با ورزش باد، برگ های گل یکی یکی ریخت و بر زمین افتاد. رشته های درخت بید از هم جدا شدند.

چشمه کم کم خشک شد، بی آب شد *** باغ و بستان، ناگهان در خواب شد

کم کم چشمه خشک و بی آب شد. ناگهان تمام باغ ها و بوستان ها به خواب زمستانی رفتند.

کرد دهقان، دانه ها در زیر خاک *** کرد کوتاه، شاخه ی پیچان تاک

کشاورز دانه ها را در زیر خاک کاشت و شاخه های پیچ در پیچ درخت انگور را هرس کرد.

فصل پاییز و زمستان می رود *** بار دیگر، چون بهاران می شود؛

از زمین خشک، می روید گیاه *** چشمه می جوشد، آب می افتد به راه

فصل پاییز و زمستان سپری می شود و بار دیگر وقتی که بهار می شود، گیاهان از زمین خشک می رویند و چشمه می جوشد و آب روان می شود.

برگِ نو آرد، درخت نارون *** سبز گردد، شاخساران کهن

درخت نارون دوباره برگ تازه می‌رویاند و شاخه‌های بزرگ قدیمی سبز می‌شوند.

گل بخندد، بر سرِ گل‌بوته‌ها *** پُر کند بوی خوش گل، باغ را

بر سر بوته‌های گل، غنچه شکوفا می‌شود و باغ پر از بوی خوش گل می‌شود.

باز می‌آید پرستو، نغمه‌خوان *** باز می‌سازد در اینجا آشیان

پرستو دوباره آواز خوان و شاد می‌آید و در اینجا لانه می‌سازد.

معنی لغات شعر رقص باد، خنده‌ی گل:

بستان: باغ و بوستان

تاک: درخت انگور

کهن: قدیمی

آشیان: لانه

این شعر زیبا سروده پروین دولت آبادی است. او در این شعر گذر فصل‌ها را به زیبایی به تصویر کشیده است.

خوانش و فهم

۱- منظور شگفتن گل‌ها در فصل بهار و باز شدن غنچه‌ها است

۲- برگِ برگِ گل. برگ اول: ساکن روی حرف «گ» و برگ دوم: کسره روی حرف «گ»

کلمه‌های مترادف (هم معنی):

به کلمه‌هایی که معنی و مفهوم یکسانی دارند و می‌توان از آن‌ها به جای یکدیگر استفاده کرد، می‌گویند.

آموزگار: ساره کاظمی

به نام خدا

مانند : تلاش

کوشش

نکوهش

سرزش

کلمه های متضاد (مخالف) :

قوی $\neq$ ضعیف   روز $\neq$ شب   مانند : شب

با اضافه کردن (با) و (بی) می توان کلمه ی **متضاد** ساخت.

